

o. s. v.) Tillfrysa. *Sjön har lagt.* — 2) (fam.) *L. åf,* springa, löpa bort. *L. in,* ingifva ansökning om något, t. ex. *L. in till regeringen och begära understöd.* *L. in att blifva borgare,* gifva in ansökning om burskaps erhållande. *L. in* betyder äfv.: ingifva cessionsansökning; man säger i samma mening äfv.: *L. in och cedera.* (Sjöt.) *L. bi,* se *Bi.* *L. om bord,* säges om tvenne fartyg, då de stöta emot hvarandra. *L. i land,* se *Land.* *L. ifrån land, från bryggan,* se *L. út.* *L. in i hamn,* inlöpa med fartyg i h. *L. till,* föra fartyg intill land, t. ex.: *L. till vid en kust, vid en hamn, en holme.* *L. till bryggan,* föra fartyget derintill. *L. út,* utlöpa ur en hamn, ifrån brygga. *L. ut på redden.* *L. ut till sjös.* — *L. sig,* v. r. 1) Förstått sig i liggande läge. *L. sig på en soffa, på golvet.* *Hunden lade sig för dörren.* *L. sig på magen,* med magen ned. — 2) Begifva sig till sängs, gå till hvila, till sömns. *L. sig att sova.* *L. sig sjuk,* gå till sängs och låtsa vara sjuk. *Vi l. oss kl. 10 på aftnarna.* — 3) (fam.) Falla. *Han snafvade och lade sig rak lång i smulsen.* *En fluga kom och lade sig i soppan.* — 4) Intaga viss ställning i fält, emot fienden. *L. sig i ett befäst stad läger.* *L. sig för en fästning.* — 5) Nedfalla i lutande ställning. *Såden har lagt sig efter regnet.* — 6) Nedfalla och utbreda sig tätt öfver en yta. *Der har lagt sig snö, dam.* — 7) (om eggen på eggjern o. d.) Vika sig åt sidan. — 8) (om sjö o. s. v.) Tillfrysa. *Sjön har lagt sig.* *Ån lägger sig i natt.* Säges äfv. om själfva isen, t. ex.: *Isen lägger sig der sednare.* — 9) (fig.) Sakta sig, aftaga. *Blåsten, vinden, stormen har lagt sigt.* *Bölgjorna l. sig efter hand.* *Sjön, vågen lägger sig.* *Svullnaden, värken har lagt sig.* *Hans vrede lade sig småningom vid detta tilltal.* — 10) *L. sig* brukas för öfrigt i en mängd talesätt, figurliga uttryck och sammanställningar med partiklar, t. ex.: *L. sig i bakhåll,* taga sin plats på ett ställe, der man kan öfverraska en fiende. *L. sig vinning om,* se *Vinnlägga sig.* *L. sig efter kroppen,* sluta sig tätt efter kroppens former. *L. sig emellan,* medla emellan tvenne tvistande. *L. sig emot,* sätta sig emot, söka hindra, motverka. *L. sig i något,* blanda sig i, befatta sig med, t. ex.: *L. sig i en sak, en tvist.* *Jag lägger mig inte deri.* *L. sig i det, som inte angår en.* *L. sig in med,* inlåta sig i förtroligt umgänge med, t. ex.: *L. sig in med pack.* *L. sig inne,* hålla sig inne på sina rum, ej gå ut. *L. sig om bord med,* se *Bord.* 2. *L. sig på,* vinnlägga, beflita sig om, egna sig åt, t. ex.: *L. sig på studier, på vetenskaperna, på lagfarenheten, på advokatur, på handel.* *L. sig på spel, på skålmstycken.* *L. sig på att schackra,* börja att befatta sig med schackrande. *Det lägger sig på bröstet,* angriper bröstet. *Flussen lade sig på bröstet,* lyttade sig dit. (Fam.) *L. sig till,* förvärfva, förskaffa sig, köpa, förse sig med; börja att nyttja; äfv. tillgripa, stjåla; äfv. (skämtv.) få, t. ex.: *L. sig till en ny rock; han har lagt sig till bottforer, tulubb; den gynnarn lade sig till mitt ur, men blef snart gripen; l. sig till snufva.* *L. sig ut för,* medla för, söka verka till ens förmån, antaga sig ens sak. *L. sig vidlyftigt ut,* inlåta sig i stora, vidlyftiga företag. — Part. pass. *Lagd* brukas adjektivt i bem. af: Skapad, danad, t. ex.: *Han är l. att bli fet.*

LÄGGANDE, n. 4. Handlingen, hvarigenom något lägges.

LÄGGARE, m. 3. En, som lägger. Mest i sammansättningar, såsom: Tak-, Sten-, Galläggare, m. fl.

LÄGGMILA, f. 1. Kolmila, der veden är lagd horisontelt.

LÄGGNING, f. 2. Se *Läggande.*

LÄGGNÄT, n. 5. Nät, som utlägges i sjön och vittjas efter någon tid, vanligtvis följande morgon.

LÄGLIG, a. 2. Passande, tjenlig, lämplig. Säges om tid, tillfälle, o. s. v. *Vid l-t tillfälle, när jag får l. tid, när det faller sig l-t, skall jag göra det. Passa på en l. stund, ett l-t ögonblick, för att framföra sin begäran. Det faller honom ej l-t i dag. Han har ej l-t att taga emot visiter.*

LÄGLIGHET, f. 3. Godt, passande, bekvämt, tjenligt, lämpligt tillfälle. *Vid första l. skall jag komma.*

LÄGLIGT, adv. På läglig tid, vid tjenligt, passande tillfälle. *Komma l.*

LÄGRA, v. a. 1. (lag.) Göra hafvande. — *L. sig,* v. r. Slå läger.

LÄGRANDE, n. 4. 1) (lag.) En qvinnas häf-dande. — 2) Händelsen, då en krigshär lägrar sig. I denna bem. föga nyttjad.

LÄGRE, a. kompar. af *Låg.*

LÄGRING, f. 2. (lagt.) Se *Lägrande*, 1.

LÄGST, a. superl. af *Låg.*

LÄKA, v. n. 2. I. Se *Läcka.*

LÄKA, v. a. 2. II. Göra hel, hela. Säges om sår o. d. *L. ett sår.* — V. n. o. *L-s,* v. d. Blifva hel, helas. *Såret vill icke läka. Det läktes af sig sjelft.* — *L. igen, ihóp,* se *Igenläka, Hopläka.* — *L-nde,* part. akt. Brukas nästan adjektivt i vissa uttryck, t. ex.: *L. kraft.*

LÄKANDE, n. 4. I. Se *Läckande.*

LÄKANDE, n. 4. II. Helande. *Ett sårs l.*

LÄKARE, m. 3. En, som studerat läkekons-ten och utöfvar den. — *Syn.* Doktor, Eskulap, **LÄKAREARVODE,** n. 4. Arvode, som tilldelas läkare för dess vård om en sjuk.

LÄKAREBEVIS, n. 3. Bevis, af läkare utgifvet, angående en persons helstillstånd.

LÄKAREBOK, f. 3. pl. — *böcker.* Bok, som handlar om sjukdomar och deras botande.

LÄKAREKONST, f. sing. Se *Läkekunst.*

LÄKARELÖN, f. 3. Se *Läkarevode.*

LÄKAREVETENSKAP, f. 3. Den vetenskap, som handlar om sjukdomar och deras botande.

LÄKAREVÄRD, f. sing. Den helsovård, en läkare egnar sjuk person, som anlitat honom.

LÄKEBLAD, n. 3. En art af örtsläktet Groblad, som brukas att läka sår. Plantago major.

LÄKEDOM, m. 2. Se *Botemedel.*

LÄKEDOMSKRAFT, f. 3. Kraft, förmåga att läka. *Ett medels l.*

LÄKEKONST, f. sing. Konsten att bota alla slags sjukdomar. — *Syn.* Medicin.

LÄKEKRAFT, f. 3. Se *Läkedomskraft.*

LÄKEMEDEL, n. 3. Se *Botemedel.*

LÄKEMETOD, --- öd, m. 3. Den metod, en läkare följer vid sjukas behandling.

LÄKETUNGA, f. 1. Örten Ophioglossum vulgatum.

LÄKEÖRT, f. 3. Ört, som har läkedomskraft.

LÄKKÖTT, n. 3. (fam.) *Ha godt, elakt l., kött,* så beskaffadt, att sår lätt, med svårighet läka.

LÄKNING, f. 2. I. Se *Läckning.*

LÄKNING, f. 2. II. Se *Läckande.*